Ч. 233 Второк 15 (27) жовтня 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Німеччина, Росия і тридержавний союз.

Цікава вість розійшла ся сими днями з Гамбурґа. Показує ся, що рівночасно коли Німеччина приступила до тридержавного союза з Австро-Угорщиною і Італією, була рівночасно і в тайнім союзі з Росиєю. „Hamburg. Nachr.“ розбираючи в довшій статиї німецко-російскі відносини по війні з 1876/77 по берлиньскім конґресі і смерти Ґорчакова, кажуть:

Вже в Скерневицях, отже незадовго по зміні престола і уступленю Ґорчакова, настало було знову порозуміне межи німецкою а російскою політикою і позістало в однаковім стані аж до 1890 р. Аж до того речинця були обі держави в повнім порозуміню що-до того, що коли-б хтось одну з них зачепив, то друга має позістати в прихильній неутральности. Отже коли-би н. пр. Франция напала була на Німеччину, то ся держава могла була напевно сподівати ся прихильної неутральности Росиї, а Росия могла знов сподівати ся того самого від Німеччини, коли-б єї був хтось зачепив без провокациї. Коли відтак кн. Бісмарк уступив, того порозуміня не відновлено, а коли ми добре о тім поінформовані, що діяло ся в Берлині, то не була тому винувата Росия, може невдоволена зміною канцлєра; то був канцлер Каприві, котрий спротивив ся тому обопільному обезпеченю, підчас коли Росия була до того готова.

Факт сей нагадує слова кн. Бісмарка, сказані ним в червню 1892 до одного з редакторів N. fr. Presse: „Дріт, що вязав нас з Росиєю, урвав ся“.

„Hamb. Corr.“ розбираючи повисшу вість ґазети „Hamb. Nachr.“ каже: Дуже великої ваги в ній єсть сконстатоване факту, що аж до 1890 р. було межи Німеччиною а Росиєю порозуміне що до взаимної неутральности. Але щоби оцінити повну вагу сеї вісти, було би важним довідати ся, чи то порозуміне лиш з одної сторони, чи з обох було зложене на письмі? А другим рівно-ж важним питанєм єсть, о скілько Монархи і правительства держав творячих тридержавний союз, або лиш один володітель були довірочно повідомлені о тій умові? При всій чести для неврівнаної дипльоматичної штуки кн. Бісмарка, на котру цісар Вільгельм І. зовсім спускав ся, видає ся нам все-таки дивним, для чого би цісар Вільгельм II., котрого преці великий муж державний без сумніву мусів втаемничити у всі дороги і цілі своєї політики, пустив по уступленю кн. Бісмарка з рук так важне діло, як німецко-російске порозуміне в справі неутральности, без важних причин, до котрих передовсім зачисляємо взгляди на тридержавний союз.

Отже маємо тут перед собою дипльоматичну путанину, котрій годі дійти кінця. Кн. Бісмарк забезпечив собі з одної сторони прихильну неутральність Росиї супротив Франциї але з другої знов завів на всякий случай тридержавний союз, котрий мавби боронити Німеччину і від Франциї і від Росиї. Доси було би все добре. Але бо рівночасно забезпечив він і Росиї прихильну неутральність, наколи-б она була кимсь зачіплена. Отже против кого мала Німеччина боронити Росию, хто в тих часах найбільше грозив Росиї? Часи ще недавні і добре ще в памяти, що Росиї не грозила ніяка небезпечність, противно, Росия сама займала так грізне становище, що формально провокувала другі держави, і ті о мало що не були змушені виступити в обороні своїх інтересів. В першім ряді найбільше була интересована Австро-Угорщина. Коли-б отже була схотіла виступити в обороні своїх інтересів, то чого могла тогди сподівати ся від Німеччини, з котрою лучив єї тридержавний союз? — прихильної для Росиї неутральности.

Виходить з того, що тридержавний союз, діло кн. Бісмарка, не був опертий на щирости, був зі сторони Німеччини заключений з позадними гадками. Щирість настала аж по уступленю кн. Бісмарка. Коли так дійстно було, то можна певно величати майстерску штуку дипльоматичну кн. Бісмарка, бо аж до сеї хвилї ніхто не знав о тім, що побіч тридержавного союза була ще й тайна змова Німеччини з Росиєю, але ніхто не скаже, що в дипльоматиї кн. Бісмарка була щирість. Тай тепер: яка була ціль пустити в сьвіт ту вість о тайній умові з Росиєю, котра певно вийшла від нікого як від самого кн. Бісмарка? Преці тридержавний союз все ще єсть. Чи розходить ся о то, щоби его підкопати, підорвати взаимне довіре до себе тих, що до него приступили? Так бодай то виглядає.

N. fr. Prese розбираючи сю справу, питає: Чи ся вість, що навіть за царя Александра III. було тайне порозуміне межи Німеччиною а Росиєю, має позбавити Францию єї одушевленя для Росиї? Чи може той, що довів до

---

3)

КЛОПОТИ САВЧИХИ.

ОПОВІДАНЄ З МАЛОМІСКОГО ЖИТЯ.

Написав

ОСИП МАКОВЕЙ

(Дальше).

Коли она о тім думала, вертаючись до дому, їй конче хотіло ся вступити до сестри Савчихи і сказати їй все а все. Але ні! Она, як розумна жінка, не вступила, бо мала в тім свій рахунок. Ще Савчиха пішла би до Стороньского і казала би подати і свого Михася до бурси, а то могло би вийти їй на зле, бо скорше приймуть сина, коли хлопців зголосить ся до бурси меньше.

Вечером ще поговорила о тім зі своїм чоловіком — той сказав, що сам мав таку думку — і обі сестри, Савчиха і Дутчиха, в оту ніч з неділї на понеділок думали довго про своїх синів, поки не заснули.

І не було би з того всего вийшло ніяке лихо, як би була Савчиха не довідала ся зараз на другий день від тітки Стороньскої на місті, що й Христина хоче посилати сина до Львова та що Микола обіцяв навіть подати єї Андруся до бурси. Не знати, від чого зробило ся їй дуже гірко і хоч як їй було непаручно покидати роботу дома, пішла таки вечером на хвилю до своїх родичів, старенських поважаних міщан Чупских, що поженивши трьох синів і повидававши чотири доньки замуж, доживали віку ще при двох синах нежонатих. Лихо надало, що там в ту саму пору були в гостях: Микола Стороньский і — Дутчиха... Прийшла видно за тим самим, що й Савчиха.

Сіла собі Савчиха коло печи і слухає, о чім мова. Дутчиха змовкла також, розмавляють тілько старі Чупскі про своїх внуків, Михася і Андруся, випитують ся, а їм відповідає або поясняє справу Стороньский. За бурсу мови нема. Слухає-слухає Савчиха і бере єї злість.

— А з бурсою що? — каже нараз, обертаючись до Стороньского. — Хиба я не знаю, що ви Андруся хочете до бурси за дармо дати, а мого Михася не хочете? А що то, чи мій син гірший, як Христинин? Або чи я гірша вам сестра, як Христина, що ви єї сторону тримаєте?

Сторопьский здивував ся дуже; вже зібрав ся відповісти та випередила его Христина Дутчиха.

— Що-ж ти кажеш, Касюню? Та чию він сторону тримає? Знає, що я бідна, тай хоче помогти мені і Андрусеви.

— Або я богачка? — обурила ся Савчиха. — Найшли богачку! більшої не виділи...

— Але-ж, Касюню; адже то всі видять, що мій на тих трісках не заробить, і сама ти знаєш, що зі столярства гроший не зложити.

— А єї син добре сьвідоцтво має, а єї сина до бурси, а їй того а їй сего — говорила обиджена Савчиха — а я богачка невидана, а мій Михась і зле вчить ся і за дармо его до бурси не приймуть, тілько аби я платила... А в мене є инші дрібні діти...

— А хиба в мене нема? — вже гнївно спитала Христина. — В тебе четверо, а в мене пятеро!

— Твій чоловік заробить, а мій не; не до дому, а з дому виносить... — падькала ся Савчиха.

— То най не пє! — сказав твердо старий Чупский.

— Най по шинках не ходить! — додала Дутчина.

Аж тут Савчиху заболіло серце за чоловіка; она зірвала ся і крикнула:

— А вам що до того? Як пє, то за свої гроші! А вам зась! Що мені випоминаєте?

Тут вмішала ся до суперечки мати Савчихи: — Касюню, що тобі Бог дав? Чо ти сердиш ся? Піде Андрусь до Львова, то най з Богом іде. І Михась піде, і Андрусь піде — Боже їм поможи...

— Аби-сте знали, що піде! — потвердила Савчиха. — Дам Михася до школи, заплачу, а твого до бурси хто знає чи приймуть....

А в Дутчихи знов заболіло серце за сина; сама думка, що можуть єї сина не приймити до бурси, запекла єї і она гірко заплакала, притуливши запаску до очий.

— Та де мені з богачками міряти ся?! — приповідала она крізь сльози. — Зросла дитина в недостатку тай мусить гинути в біді. А людскі діти панами будуть...

Тай так наговорила, що не знати, що на то й казати. Хотів їх усіх помирити Сторонь-

тридержавного союза, уважає, що его діло сповнило свою задачу і він хоче вказати Німеччині иншу дорогу? Чи він хоче, щоби Німеччина шукала союза з Росиєю навіть за ціну инших союзів? У відповіди на се послідне питане покликує ся N. fr. Presse на свою допись з Гамбурґа о розмові з якимсь німецким мужем державним, котрий сказав, що небезпечність російскої або російско-француской зачіпки, против котрої був вимірений тридержавний союз, вже минула, а скоро уступить причина, уступають і наслідки. На то каже згадана ґазета: А що буде, коли-б Французи хотіли використати свій союз з Росиєю против Німеччини? Від коли стало певно, що есть союз двох держав, то й тридержавний союз став ся конечностию.

Новинки.

Львів дня 26 жовтня 1896.

— **Є. Е. п. Намістник** кн. Евст. Санґушко виїхав в пятницю з женою до Відня.

— **Десятидневний курс кутя коний** у Львові. Львівский відділ ц. к. Товариства господарского устроює з днем 16-го падолиста с. р. під наглядом професора Павла Кретовича 10-дневний курс кутя коний у Львові. Участь в тім курсї можуть брати самостійні майстри і визволені ковальскі челядники. Незаможні ученики одержать на кошти поживи 50 кр. денно, а богато з них може при кінци курсу одержати нагороди в ковальских знарядах. Ті, що хотять взяти участь в тім курсї, мають зголосити ся найдальше до 5-го падолиста с. р. в бюрі головного заряду товариства „Кружків рільничих“ при площи Смольки ч. 5, I. поверх у Львові.

— **Земля на продаж.** З Рогатиньского пишуть: На обшарі двірскім в Липици горішній в маєтности п. Маєра Перльмутера есть до розпарцельованя скомасованих 240 морґів поля, а в тім і кавалок ліса. Положене до полудня, земля урожайна, тепер стоїть облогом а найбільше пасовиском і сїножатию, заосмотрене доброю водою. Все те разом або частями есть на продаж за мірну ціну. В околици тій довкола є лїси. Довідати ся можна у п. Маєра Перльмутера в Липици горішній, почта і стация зелїзнича Липиця долїшна. Парохом Липиці горішної есть о. декан Й. Макогоньский.

— **Львівский митрополичий Ординарият** рішенем до ч. 926/орд. одобрив і позволив друкувати Співаник церковний, уложений п. Ігнатием Полотнюком, управителем катедрального хору в Станиславові.

— **З Буковини** пишуть, що коли тамошне православне духовеньство не проявляє майже ніякого народного житя, то руске учительство розвиває що раз більшу діяльність. Тепер завязує оно вже третю філїю педаґоґічного товариства „Руска школа“, а то в містї Вижници. Дня 25-го с. м. відбули ся перші збори в дворі ґр. Рея о 3-ій годинї по полудни. Щасть Боже!

— **Самоубийство.** Вчера вечером відобрав собі у Львові житє Єлеазар Вайцбавм, 26-лїтний слухатель прав. Коли прийшов до дому о 5-ій годині пополудни, замкнув ся в мешканю на ключ. Тишина, яка відтак заволоділа в его комнатї, обудила підозріне домівників. Они стали добувати ся до дверий, а коли двері не отвирали ся, дали знати на полїцию. Комисия поліцийна, що прибула на місце, велїла виважити двері і тоді побачено, що молодий чоловік повісив ся на рурі від печи і був вже неживий. Причиною самоубийства була мабуть невилїчима недуга.

— **Також спорт**. Черновецка „Буковина“ пише: В недїлю перед полуднем їздив собі на Семигородскій улици в Чернівцях на біциклю один фельдфебель 41-го полку піхоти. На тім не було би нїчого злого, хоч той спортсмен ледво вміє держати ся на біциклю. Але люди чомусь страшно втїкали з улиці. А то тому, бо той спортсмен прийшов на думку, привязати до обох кінцїв керми дві шаблї з острими кінцями до перехожих. І з таким апаратом він гнав по улици, так, що люди мусїли втїкати, коли не хотїли дати ся поколоти шаблями; а спортсмен ще сьміяв ся з людий.

— **З Бразилії** пише до американьскої „Свободи“ Михайло Наливайко, котрий виїхав перед 5 роками з Галичини з села Тростянця, в золочівскім повітї, з цілою родиною до Бразилії, що єму там зле веде ся і нема що в тім краю робити. Він хоче перенести ся до Канади, а з ним разом ще й 12 инших руских родин, котрі мешкають на тій самій кольонії.

— **По американьски.** „Свобода“ пише: Кандидат на президента Спол. Держав Мастер Бріян проїхав від часу номінациї до 29 вересня т. є. в протягу 45 днїв 8022 миль, 22 стейтів, 172 міст, виголосив за той час 205 бесід, крім богато поменших speech-ів (промов), котрими сипле мов з рукава, на кождій стациї, де лиш трен троха пристановить ся. Говорять, що він більше землї проїхав і більше слів сказав, як всї кандидати на президентів за послїдних 100 лїт. А треба знати, що приїзд его всюди стрічають тисячки народа; витають ся з ним потрясаючи его за руку (він вже тепер подає лиш лїву руку, бо праву страшно єму натягнули), та слухають его бесїд з неописаним ентузиязмом. Тай він сам уважає себе мало що не Мойсеєм новочасним, що має випровадити американьский народ із неволї египскої т. є. неволї европейских і тутешних капіталїстів. Трийцять днїв, котрі єму ще зістали посьвятить він „проповіди“ срібла в полудневих і західних державах.

— **Передвиборчі збори причиною смерти.** В однім виборчім окрузї на Угорщинї промавляв сими днями на зборах в якійсь шопі виборчий аґітатор Темеш з таким жаром, що вимахуючи руками струтив на землю нафтову лямпу. Розлита нафта запалила ся і в наслїдок того счинив ся пожар, в котрім трое людий погибло, а кількоро тяжко попарило ся.

— **Вийде на доброго лихваря.** В Варшаві в однїй приватній школї почало кільканайцятьох 12 до 14-лїтних хлопців продавати свої книжки, а навіть одїж, яку виносили крадьком з дому. З переведеного слїдства показало ся, що причиною тої роботи був 13-лїтний Хаімко, шкільний товариш хлопців, котрий підмавляв їх до продажи річий. Він зичив товаришам на ласощі і инші приємности по пів рубля, а навіть і по більше, але за то числив собі по 5 копійок проценту на тиждень від кождих 20 копійок. Коли легкодушні довжники не мали з чого віддати, радив їм їх віритель продавати книжки, а відтак одїж. Однако фінансова діяльність Хаімка викрила ся досить скоро і малого лихваря видалено зі школи. Видко що Хаімко має не аби які спосібности і перед ним гарна будучність.

— **Обманьство.** Сими днями счинило ся у Відни на Верінґу велике збіговище. Перед одним домом при Гербекштрассе задержав ся фіякер, в котрім сидїло двох мужчин, а один з них як здавало ся був тяжко ранений, бо мав на голові перевязку, з під котрої показувала ся кров. В раненім пізнано різницкого челядника Феликса Веса, котрого старушка мати мала малий масточок. Немов алярм розійшла ся поміж сусїдами вість, що молодий Вес посягнув на свое житє. Товариш скалїченого сповістив паню Весову, що єї син перестрілив собі голову. „Я лїкар — сказав — і подав вашому синови першу поміч. Однако его треба конче відставити зараз до шпиталю“. При тім зажадав п. доктор 15 зр. для себе за лїкарску поміч і 8 зр. для дорожкаря. Панї Вес заплатила дорожкареви, але о заплатї лїкареви не хотїла нїчого чути. Лїкар не зразив ся тим, полишив ся дальше при недужім і допильнував, аби его

ский, не вдало ся; нї за що нї про що сестри посварили ся. Аж коли Микола сказав, що подасть і Михася до бурси, настав троха мир у хатї.

Як він то сказав, старому Чупскому прийшла нараз до голови дуже розумна думка, яку тілько досьвідна, стара голова могла видумати. Сказав він таке, що у Львові жиє прецї его братаницї сестра за кондуктором від „трамбалю“. Всї єї знають. І жінка добра і чоловік єї добрий. Отож, як би до неї дати Михася на станцию і довозити єму їсти та все, що потрібне, то хлопець мав би опіку лїпшу як в бурсї. Все то бурса як касарня, а Михась хлопець слабовитий, потребує опіки дома. В бурсї дають їсти три рази, а він би нераз хотїв і четвертий раз вкусити, а не було би що. Звичайна річ, як за дармо.

Сї слова старого Чупского переконали Савчиху відразу; їй було жаль сина і така будуччина, яка після слів єї батька ждала Михася в бурсї, налякала єї. Справдї, Михась потребує опіки; піде з дому, де так єму добре діяло ся, і в бурсї готов змарнїти. Яка-ж користь з цїлої школи, як би хлопець, з котрим так тяжко набідила ся, знов — не дай Боже — захорував?

— А може би й я так зробила? — спитала ся Дутчиха, котрій нараз здало ся, що нема чого за бурсою тужити. Лучше дитинї дещо посилати та най би голоду не знало.

— Почекайте лиш! — вмішав ся тепер в бесїду Стороньский, рад, що розмова на таке зійшла. — Ще пять недїль часу; маєте час надумати ся.

— Я свого до бурси не дам! — рішила зараз Савчиха. — Шкода дитини....

— Добре й так! — говорив Стороньский, втихомирюючи розбурхані уми. — Побачимо, якось то буде. Аби тілько хлопцї екзамен поздавали; от най тепер учать ся троха....

І так помалу-помалу настала добра злагода в хатї; але вже Савчиха до сестри Дутчихи серця не мала і чула ся ображеною, хоч не знала чим. Так само й Дутчиха скоса дивила ся на сестру....

III.

Отут би я вам, люди добрі, хотїв щось сказати і не знаю, звідки почати, бо менї стидно. А сказати мушу, хочби не знати що, бо як тото і Савчиха і Савка і єї син Михась дуже шанували, дуже коло того ходили, то й менї не можна его оминути. Ще як би тото була корова або кінь або вівця, то нїчого би менї і встидати ся, а то вам, знаєте, був — даруйте за слово — веприк, як корова. Може й не такий завбільшки, як корова, але що зросту такого, як добра ялівка, то бим присяг. Тілько що грубший, як ялівка; такий уже грубий собі, що ноги его щезли вовсїм в череві, і він бідолаха нї в кут нї в двері, анї єму рушити ся, як треба, анї навіть до цебрика підійти. Там часом ступить, нещасний, кілька кроків по хлїві, засапає ся тай приляже на соломі спочивати.

Де его такого Савка придибав, то не знати; був собі зразу худий, тілько ребра виставали. Привіз его звідкись Савка і каже Михасеви: „Тото для тебе, аби-сь его пильнував. Потім собі чи продаш чи заріжеш і оправиш собі убране“. А Михась — звичайно, як різницка дитина — дуже собі вподобав того веприка, зараз его назвав Зіркатим, бо мав чорну зірку на чолї, а сам був білий, тай як став его разом з мамою пильнувати, годувати то мукою, то ґрисом, то чим там мали, вигодували до пів року Зіркатого так, що єму не то ребра а й ноги щезли під солониною, так, що тілько ратицї було видко.

Зіркатий знав так свого добродїя Михася, що все радістно рохкав, коли той прийшов до хлїва. Тяжко було єму цїлому підниматися з соломи, але він що сили мав, так піднимав голову і протягав рило за листєм капусти чи за бураком в руках Михася. Вибагливий зробив ся дуже; чого будь не їв; бараболї і не рушив. Отож і подасть єму Михась бурак чи що там, а Зіркатий тілько рохне раз і другий, нїби дякує. Звичайно, нїма твар, не знає инакше дякувати. То Михась за таке пошкробає Зіркатою по щетинї, а він тілько сопе, так єму любо та мило. Дивлять ся на то иньші безроги в хлїві і дуже їх зависть бере, чому то їм не так добре. Прибігнуть до Михася, хочуть єму вихопити з руки бурак чи капусту, а він їх чоботом та в рило так і заїде, що ті аж не знають, де собі місця шукати. Копне, кажу вам, других в рило, а потім добуде з кишенї яблоко і сам хоч який лакомий на яблока — звичайно: хлопець! — возьме перекроїть, половину собі возьме, а половину Зіркатому в сам писок запхає і той собі, сердега, гризе помаленьки та тілько моргає дрібненькими оченятами ласкаво на Михася. Воно то нїби і нїма твар, а свого таки знає.

А був Зіркатий варт — так аби не помилити ся — як на доброго купця яких сто риньских, може без двох, трьох, але таки варт був. І як то погана людска натура у всїх, тай

віддано до шпиталя. Зажурена мати додала для опіки над сином свого сторожа дому, котрий разом з лікарем мав відвезти сина до шпиталю. Однако не минуло й пів години, коли вернув сторож до дому. Тут оповів він матери, що еї мнимо ранений син викинув его разом з „п. доктором“ з фіякра на улицю. В матери обудило ся тепер якесь підозрінє. Она стала розпитувати і довідала ся, що еї син здоров як риба, цілу ніч пив і гуляв, що закровавлена перевязка то лише хустка замочена в бураковім борщи та що син лише тому устроїв таку „комедию“, щоби від старушки вимантити трохи гроший. Розгнівана тим віддала мати сина в руки властий. При розправі показало ся, що молодий Вес допустив ся ще й якоїсь крадежи і справу віддано карному судови. Того „доктора“ і фіякра, що їх вів, доси не викрито.

— **Як в повісти.** В р. 1882 ставав перед судиями присяжними в Неаполи Джузеппе Джованні Барбуто, що видавав себе за адвокатского практиканта, обжалований о крадіж дорогоцінностий в мешканю одної богатої дами. Помимо вправної оборони і випираня засудженo его на сім літ вязниці і він ту кару відсидів. Вийшовши з вязниці осів знов в Неаполи і вскорі пізнав одну честну дівчину, досить заможну, котра не знаючи о его минувшости, вийшла за него замуж. Барбуто стояв все ще під наглядом поліциї, однако умів так скривати ся в тім великім і людним місті, що поліция нічого о нім не знала. Але чи то ему не можна було довше укривати ся, чи хотів увільнити ся від поліцийного нагляду раз на все, досить що постановив змінити свое назвище і се вскорі ему удало ся. В тім часї служив при одним полку піхоти в Казерті рахунковий офіцир Енріко Рінальді. Якась любовна історія довела его до того, що він нарушив касу войскову, крадіж видала ся і его здеґрадовано. Коли прийшло до процесу Рінальді не ставив ся до розправи, а ґазети донесли, що він утік до Америки на якімсь купецкім кораблі. Одного дня найшли два поліцийні аґенти, в однім з найдальших, тісних і небезпечних уличок Неаполю трупа якогось чоловіка. Хто се був, не можна було розпізнати, бо голова була майже цілком відрізана від кадовба, а лице було так погано покалічене, що не пізнати було черт его. Але в кишени убитого найдено поліцийний документ, котрий повідомлював Джузеппа Джованні Барбута, що він стоїть під наглядом поліциї. Супротив того не було сумніву, що убитим був давний злодій Барбуто і убитого похоронено. Перед 5 роками осів в Римі, в одній з найрухливійших дільниць кравець Енріко Рінальді, звідки він прийшов, ніхто не знав. Досить що був дуже говіркий, живий, і носив одно скло в оці. Але кравецтво ему якось не смакувало, він его покинув і взяв ся за різні інтереси иньші, що в недовгім часї привели его перед суд. Але він якось з того викрутив ся і від тепер став адвокатом та видавав себе за бувшого офіцира. Его канцелярия була все повна людий, він зносив ся з видними людьми з міністерства війни із сином Ґарібальдї'ого Меноттім та був на найліпшій дорозї зробити маєток і стати голосним чоловіком, коли нагле постигла его караюча справедливість. Якось на одній розправі судовій був в сали давний поліцийний аґент з Неаполя. Ему впав в око молодий адвокат; его стать, голос, неапольска вимова щось аґентови нагадували. Він став собі пригадувати і нагле перед его очима виринула стать бувшого злодїя Джузеппа Джовані'ого Барбута, котрого похоронили в Неаполи. Очевидно аґент зробив з свого поміченя ужиток, молодого адвоката увязнено і видало ся, що Рінальді то дійстно Барбуто. Тепер веде ся против него процес, а іде головно о то, щоби виязнити, в який спосіб погиб Рінальді в Неаполи.

— **Помер** у Львові вчера рано Жиґмонт Дембовский, довголітний презес галицкого товариства кредитового земского і надзираючої ради краківского товариства взаїмних обезпеченъ та посол на сойм краевий.

— **75 000 корон** виносить головна виграна великої Інсбрукскої льотериї і буде виплачена готівкою по відтягненю 20 прц. Тягнене відбуде ся 7-го падолиста.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Віденъ 26 жовтня. Посол Вільдавер на засїданю комісиї парляментарної дістав пораженя; стан недужого небезпечний.

Будапешт 26 жовтня. В присутности Є. Вел. Цїсаря, мінїстрів Банфі'го, Власича, Данієля, Ерделї'го, Люкача, Даранї'го і богато других покладено вчера завершний камінь музея артистичного промислу.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	6·00	2·11	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·14	2·25	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова [2])	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води [4])	—	—	—	—	3·29	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович [6])	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова [7])	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	3·00[10]	6·25[9]

[1]) Від 1 червня до 30 вересня. [2]) Від 10 липня до 31 серпня. [3]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [6]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [7]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. [8]) Від 16 червня до 31 серпня що день. [9]) Від 16 червня до 31 серпня в неділї і сьвята. [10]) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	8·55	6·55	9·30	—
Підволочиск	2.34	10·05	—	8·05	510	—	—
Підвол. з Підз.	2.18	9·50	—	7·42	4·45	—	—
Черновець	9·55	—	—	2·01	7·28	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	6·13	—	—	—
Белзця	—	—	—	—	5·45	—	—
Мушини на Тарнів	5·10[1]	—	—	8·55[2]	6·55	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·51[3]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·00	1·51[4]	10·10
Брухович [5])	—	—	—	—	—	8·03	—
Брухович [6])	—	—	—	—	—	8·25	—
Янова	—	—	—	7·50[7]	—	5·28[8]	8·54[8]
Янова [9])	—	—	—	—	1.10	7·48	—

[1]) Від 25 червня до 15 вересня. [2]) Від 1 червня до 30 вересня. [3]) Від 10 липня до 31 серпня. [4]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [5]) Від 1 мая до 25 червня і від 15 серпня до 6 вересня. [6]) Від 26 червня до 14 серпня. [7]) Цілий рік. [8]) Від 16 червня до 31 серпня. [9]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 минут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

і в Савки зараз десь по сьвятім Спасї де не взяла ся погана думка, аби Зіркатому смерть зробити і ті гроші за него взяти. Прийшов до хліва, обмацав Зіркатого з одного і другого боку, вдарив его немилосерно по рилї, коли той шукав чогось в руках, і вернувшись до хати, каже до жінки:

— Зіркатого треба би вже різати; вже більше не потовстіє.

Як то почув Михась, що був у хатї і щось читав, бо мама казала — кинув книжку, припав до тата і ну его просити:

— Не ріжте ще, тату, Зіркатого; він мій: най ще годує ся.

— А чо буде дармо їсти? — так батько на то.

— Та він уже й так мало що їсть — відповідає син — а ми его в осени заріжемо і я собі кожушок справлю.

А Савчиха, дуже тепер до сина прихильна, обстала за Михасем і каже:

— Та най там ще в хліві лежить; тілько потіхи для Михася. Він тепер бідненький вчить ся.... Най но ще....

— Як „най“ то „най“! — відповів Савка і наостривши довгий ніж, вийшов в сїни, закликав паробка, вивів иньшу товсту безрогу з хліва, звалив еї з ніг і вправною рукою затопив відразу ніж у серце. Ніколи було безрозї і заквичати, як випадає. А Михась вибіг з мискою у сїни тай підставив еї на кров, що бухала з безроги. Иньша дитина може би й не дивила ся на таке, а Михасеви байдуже, він до того звик. Упоравшись з тим, скочив до хліва, подивити ся на Зіркатого; а Зіркатий, видко, і не знав, з якої біди виратував его Михась, запхав рило у солому і дрімав собі, як би нїчо. Подивив ся на него Михась, пожалував і вийшов.

Навкучила ся Михасеви книжка, страх! як надоїла! Мама нїчого не розуміє, а все каже: „вчи ся і вчи ся!“ Дяків брат спокою ему не дає, що дня приходить. А вуйко Сторонський скличе нераз Михася і Андруся до купи тай випитує їх — ба се, ба те, а того ще не знаєте, а се навчіть ся! І вже за тою наукою нї на торг мама Михася не пускає, нї на улицю, нїгде. Одна ще тілько надія — на тата, що не пустить его до Львова, тай він лишить ся дома. А маму то вже й переговорити годї. „Мусить — каже все татови — іти! Що ти, пїяк, розумієш?“ Раз була й сварка за Михася, тато був пяний тай трохи не вбив мами полїном. І все каже, що сина на чужі руки не пустить, у него дітий не копиця, хліба не голодні, розганяти їх з хати по сьвітї не годить ся, най дома роблять. — Жінка от-от буде мати поміч в Геленки, а ему нїким буде колись виручити ся, за всім сам ходи тай ходи!

Все те Михась чув нераз і не два, і добре розумів, що батько за ним, а мама против него. І хоч мама тепер підчас вакаций довірала его ще більше, як иншими часами, справила ему навіть ковнїрики до сорочки, яких перше нїхто не носив, і червону красну краватку, а збирала ся справляти нове убранє, черевики і нові сорочки, щоби мав у Львові цїлу виправу, все-ж він чув якийсь жаль до мами, а тато був ему милїйший.

(Дальше буде.)

— **Книгарня наукового тов. ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть І, 1 зр., Книга казок, поезиї часть ІІ, 60 кр., Твори прозаїчні ч. І. 80 кр., ч. ІІ. кр., ч. ІІІ. 80 кр. — Записки Товариства имени Шевченка ч. І, ІІ, ІІІ, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. І. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Ґерінґ - Герасимович. Що то є господарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. І. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темнаві драма 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титарівна, драма 20 кр.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарні В. Логиньского під зарядом В. І. Вебера.